

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	40.— K
Félévre	20.— ..
Negyedévre	10.— ..
Egy hónapra	3.40 ..

Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 246. szám.

Szombat, október 27.

A háboru hirei.

**40.000 olasz fogoly.
Győzelmesen haladunk előre.**

Budapest, október 27. A sajtószállásról jelentik:

A délnyugati fronton elért sikerünket tovább fejlesztettük.

A foglyok száma és a zsákmány óránként növekszik.

A sajtószállás egy másik jelentése a következőket mondja:

Az olaszok tegnapielőtti pánikszerű hátrálásuk után tegnap hasztalanul igyekeztek hátsó vonalaikon ellentállást tanusítani.

A szövetséges csapatok elragadták az olaszoktól a második és harmadik olasz állást domináló magaslatokat.

Csapatunk ama magaslatok ellen nyomulnak előre, amelyek őket az Isonzótól elválasztják. A harc egészen a tengerig folyamatban van. A friulai, genovai, caltaméseltei, alessandriai és pezziai dandárok, valamint számos ezred és alpini zászlóalj megsemmisült vagy szétmorzsolódott.

A sajtószállás éjjeli jelentése közli:
Ujabb jelentések szerint az olaszok déli pozícióit katasztrófa fenyegeti.

Óráról-órára fogy a terület, amelyet az olaszok elvettek tőlünk. A foglyok száma elérte a 40.000-et.

Az olasz vezérkar jelenti f. hó 26-án:

Ellenséges csapattömegek nyomása folytán első vonalunkat és a Bainsizza fensikot kiürítettük.

A tegnapi esti Wolff-jelentés.

Berlin, október 27. A Wolff-iroda jelenti péntek estéről:

A mai flandriai harcok nagy csatává fejlődtek. A franciák és angolok erős támadásai Bixschotétól a Roulers—Ipern vasutig terjedő területen és a Menin—Iperni ut mindkét oldalán több rohamtámadás ellenére védelmi zónánkban véresen összeomlottak.

Keleten semmi különös.

Az olasz fronton hadtesteink harcolva gyorsan haladnak előre.

Az olasz foglyok száma tegnap estig 60.000.

Károly király személyesen vezeti az olasz hadműveleteket.

Berlin, okt. 27. Délutáni telefonjelentés. A Wolf-irodának ma déli távirata közli:

A szövetséges csapatok Károly császár és király személyes vezetésével győzelmesen folytatják előnyomulásukat az olasz fronton.

Az olaszok ellentállását megtörtük.

Az olasz front egészen a Wippachig megingott.

A Monte Santot és a Stollberget rohammal elfoglaltuk.

Tegnap estig a foglyok száma 60.000-re és a zsákmányolt ágyuk száma 500-ra emelkedett.

A zsákmány óráról-órára nő.

Az olasz front áttörése.

Budapest, okt. 27. Délutáni telefonjelentés. Az Estnek jelentik a sajtószállásról:

Az olasz fronton kedd éjjel történt frontáttörés egy új és eddig ismeretlen gáznak az eredménye, amelyet a németek találtak fel és amely minden gázmaszkon keresztül hatol.

Másfélórás gáztámadással szinte elnémitottuk az olasz tüzérseget és megtörtük ellenállását.

Teljes a pánik az olasz hadseregben.

Budapest, okt. 27. Délutáni telefonjelentés. Az Estnek jelentik a sajtószállásról:

Az olasz front magas hegyeiről levezető keskeny utakon mint az árvíz tódulnak mindenfelől az olasz foglyok.

A foglyok között van két brigadéros és két ezredes-brigadéros.

Az olasz hadseregben kitört pánikra jellemző, hogy az összes zsákmányolt ágyuk municióval együtt sértetlenül kerültek kezünkbe.

Nagy zavargások Olaszországban.

Berlin, okt. 27. Délutáni telefonjelentés. Idevaló lapoknak jelentik Luganóból:

Az olasz hatóságok még sohasem kezelték oly szigorúan a határzárt, mint az utóbbi napokban.

Beszélik, hogy Észak-Olaszországban igen nagy események vetik előre árnyékukat. Mindenféle véres zavargások vannak, amelyek felülmúlják a turini és milanoi utcai harcokat. A zavargások ezúttal politikai jellegűek.

Czernyn külügyminiszter nyilatkozni fog a külpolitikai helyzetről.

Bécs, okt. 27. Seidler miniszterelnök közölte Szilveszter képviselőházi elnökkel, hogy mielőtt Czernyn gróf külügyminiszter hazaérkezik, intézkedni fognak, hogy a pártok elnöksége, a képviselőház és urakháza elnöksége értekezletre összegyűljön, ahol Czernyn külügyminiszter nyilatkozni fog a helyzetről.

Svájci lapok az olasz helyzetről.

Budapest, okt. 27. Reggeli lapok jelentik az olasz határról:

Luganóból érkező utasok jelentik, hogy erős angol és francia tüzérseget, repülőrajok és páncélautók indultak utnak az entente-államokból az olasz frontra. Valószínű, hogy számos csapat van elhelyezve az olasz városokban. Azt hiszik, hogy Turinban lázadás esete be kell avatkoznia a katonaságnak.

A politika hirei.

A kormányt támogató pártok értekezlete.

Budapest, okt. 27. A kormányt támogató pártok ma délelőtt 11 órakor a néppárt helyiségében értekezletet tartottak, amelyen Károlyi Mihály gróf, Andrássy Gyula gróf és Polónyi Géza azt hangoztatták, hogy napirendre kell tűzni a belügyminiszter tegnapi válaszát. Vázsonyi Vilmos, majd utána Wekerle Sándor miniszterelnök beszélt, aki kijelentette, hogy lemondással a kormány nem foglalkozik. Szolidárisan állunk egymás mellett és semmiféle paktálásba nem megyünk bele — mondja — és beszéde végén csatlakozik azok véleményéhez, akik a kérdés napirendre tűzését kívánják. Az értekezlet kimondta, hogy sürgősen napirendre tűzeti a belügyminiszter tegnapi válaszát.

Tisza István nyilatkozata.

Budapest, okt. 27. Délutáni telefonjelentés.

Tisza István gróf fogadta Az Est munkatársát és előtte a következőket jelentette ki:

Álláspontunk kezdettől fogva az volt, hogy mindenféle belpolitikai válságot el kell kerülni, ennek azonban természetes feltétele, hogy a kormányzat tisztességesen bájon el a mi hivatásunkkal és ne történhessenek olyan dolgok, mint aminők legutóbb Bácsmezőgyében előfordultak. Ez ellen állapontunk kellett, ez megtörtént és most megfogjuk látni, hogyan alakul a kormány politikája.

Tisza István sürgős interpellációja a bácskai fegyelmi ügyekben.

A képviselőház tegnapi ülése.

A képviselőház tegnap délután folytatta tanácskozásait.

Szász Károly elnök ^{3/4} előtt néhány perccel nyitotta meg az ülést és jelentette, hogy Tisza István gróf sürgős interpellációra kért engedélyt, amelyet a belügyminiszterhez intéz a bácsodrogmegyei alispán és főjegyző felfüggesztése ügyében. Tekintettel arra, hogy a Ház este 7 órakor sorsolja ki a zsűrit Hegedüs Loránt összeférhetetlenségi ügyében, azt javasolja, hogy a sürgős interpellációra már este hat órakor térjenek át. A Ház ehhez hozzájárul.

A Ház ezután rátért a közszolgálati alkalmazottak újabb háborus segélyéről szóló törvényjavaslat általános tárgyalására. Münnich Kálmán ismertette a javaslatot, melyet elfogadásra ajánlott.

Hódy Zoltán, majd Preszly Elemér szolt a tisztviselők szomorú helyzetéről. Ezután a vitát megszakították.

Tisza István gróf terjesztette elő ezután sürgős interpellációját. A főispáni kinevezésekre megjegyzi, hogy sokan családi kapesok folytán, érdemes tisztviselőket átugorva fiatalon kerültek a főispáni székekbe. Bethlen Sándor marostordamegyei főispán máris szomorú hírnévre tett szert. Toráran y o s megyéből pedig kiüldöztek egy derék, tisztességes alispánt, amiért az munkapárti pártállását kinyilatkoztatni mert. Szóvateszi a továbbiakban a bácsmegyei közgyűlést. A pénzügyi bizottságban a belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány nem reflektál bizalmi szavazatokra. Ezzel szemben pedig forszírozzák a bizalmi szavazatokat. Bácsmegyében a közgyűlésen a bizalmi szavazás után a főispán kihuzott zsebéből egy belügyminiszteri rendeletet, amelyben az alispánt és főjegyzőt felfüggeszti állásától, a főispán pedig nyomban elrendelte ellenük a fegyelmet, mert nem idejében hajtották végre a közgyűlés határozatát, hogy a Ferenc József halála feletti részvétet és Károly király trónralépésekor a vármegye hódolatát kifejezzék. Az egész felfüggesztés azért történik, mert az alispán és főjegyző munkapártiak. Miniszterelnök. ségem idején — folytatja Tisza — soha egyetlen tisztviselőnek nem görbült meg a hajaszála politikai állásfoglalása miatt. Nevezzenek meg egy embert.

(Óriási zaj a baloldalon. Közbekiáltások: Majd az aradiak beszélnek! Az óriási zajban az elnöknek nem lehet szavát hallani.)

Tisza folytatja: Aradon néhány száz tisztviselő ellenem szavazott, de úgy tudom mind jó egészségben vannak. A jelen esetben vármegyei tisztviselőkről van szó. A főispán két előkelő tisztviselő ellen megkezdte az üldözést olyan módon, ahogyan nem lett volna szabad tennie.

(Közbeszóló Stümei Vilmost az elnök kétszer rendreutasítja.)

Tisza előterjeszti interpellációját, hogy hajlandó-e a belügyminiszter visszavonni a fegyelmet és elégtételt adni a két tisztviselőnek.

Ugron Gábor belügyminiszter nyomban válaszol. Részletesen ismerteti a Tisza által említett ügyet, amiért az alispánt és főjegyzőt felfüggesztették. Ő a főispánt utasította, hogy a fegyelmet elrendelő végzést csak a közgyűlés után publikálja, nehogy megfélemlítésnek lássék. Igéri, hogy a vizsgálatot a legrövidebb idő alatt pártatlanul megejtik.

Tisza István gróf szerint, aki azt hiszi, hogy egy irodaigazgató hanyagságáért felelőssé lehet tenni egy nagy hivatal vezetőjét, az vagy nem ismeri a közigazgatást, vagy félre akarja vezetni a közvéleményt. Ez nem egyéb mint szándékos kibuvás.

Tisza beszéde közben óriási zaj keletkezett. Most izgalmas jelenetek következtek. Az elnök felteszi szavazásra a kérdést, a miniszter válaszát csak a munkapárt vette tudomásul, amely látható kisebbségben volt. A munkapártok ellenpróbát kértek, amire az egész munkapárt feláll. Az elnök erre konstatálja, hogy a többség a miniszter válaszát nem veszi tudomásul, ennél fogva a miniszter válaszában tárgyalását egy később meghatározandó időben napirendre tűzik.

Az elnök felfüggeszti az ülést. A munkapárt éljenzi Ugron Gábor belügyminisztert. Mindenki a terem közepére vonul. Wekerle Tiszához megy és vele igen élénken vitatkozik.

Az ülést később újra megnyitotta Szász Károly elnök, kisorsolták a Hegedüs Loránt összeférhetetlenségi ügyében ítélkező zsűrit, amire az ülés 7 órakor véget ért.

Tisza interpellációjának hatása.

Budapest, okt. 27. Amikor Szász Károly elnök Tisza interpellációja után az ülést felfüggesztette, a munkapárti képviselők nyomban bevonultak a kupolaterembe és ott rögtönzött tanácskozást tartottak, amelyen felszóltak Szentiványi Árpád, Károlyi Mihály gróf, Andrássy Gyula gróf, Polónyi Géza és mások. Elhatározták, hogy holnap a néppártban együttes értekezletet tartanak, hogy a kormányt további bizalmukról biztosítsák és Ugron belügyminiszter iránt különös elismerésüket nyilvánítsák. Kijelentették, hogy nem engedik magukat provokálni, míg a választójogot nem terjesztették be a Házban. Az értekezlet lefolyásáról Andrássy Gyula gróf nyomban értesítette Wekerlét.

Budapest, okt. 27.

Khuen-Héderváry Károly gróf

a Ház folyosóján kijelentette, hogy nem akarják a kormányt megbuktatni, csak nem tűrik, hogy a tisztviselőket terrorizálják.

Budapest, okt. 27. A Budapesti Tudósító a munkapárt hosszabb kommunikéjét közli, amelyben azt hangoztatják, hogy nem akarják megbuktatni a kormányt, de elvárják, hogy a kormányhatalmat ne használják fel pártpolitikai célokra. A bácsodrogmegyei esetet bizonyítja, hogy a főispáni hatalmat pártpolitikai célokra használják, amivel szemben szükséges az állásfoglalás, mert ez biztosítja, hogy hasonló esetek a jövőben ne ismétlődhessenek meg. A munkapárt ebben az ügyben szombaton este értekezletet tart.

Budapest, okt. 27. A képviselőház ülése után minisztertanács volt, amelyen Ugron Gábor belügyminiszter Wekerle miniszterelnöknek felajánlotta lemondását. Wekerle kijelentette, hogy szolidáris vele.

A miniszterelnök újságírók előtt így nyilatkozott: „Szolidárisak vagyunk Ugron belügyminiszterrel. Mint kisebbségi kormány, jelentést teszünk a történetekről a királynak.”

Budapest, okt. 27.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma éjjel Bécsbe utazott.

Budapest, okt. 27. A kormányt támogató pártok tegnap esti pártközi konferenciáján Holló Lajos és Károlyi Mihály gróf az azonnali Házfeloszlátás mellett voltak. Andrássy Gyula gróf azonban kijelentette, hogy taktikai hibának tartaná ilyen alsóbbrendű kérdés miatt a választás elrendelését. Ugyanezen állásponton voltak Zlinszky István, Molnár János és Szentiványi Árpád.

Budapest, okt. 27. A hajnali órákban jelentik, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök nem utazott Bécsbe. Holnap délelőtt minisztertanács lesz, amelyen döntenek Ugron Gábor lemondásáról. A döntés valószínűleg az lesz, hogy mivel kisebbségi kormány van, a többség leszávazása nem irányadó. Ennélfogva Ugron megmarad állásában és nem szükséges a királynak jelentést tenni.

Minisztertanács.

Budapest, okt. 27. A Magyar Tudósító jelenti:

Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével ma minisztertanács volt. A távollévő Hadik János grófot Nagy Ferenc államtitkár képviselte. A minisztertanácson a horvát bán is résztvett. A tanácskozás délelőtt 10 órától 2 óráig tartott.

Hatósági hozzájáruláshoz kötik az ingatlanok forgalmát.

Budapest, okt. 27. A hivatalos lap szombati száma kormányrendeletet

Telefon 330.

Városi Mozi a volt esküdtszéki teremben.

Telefon 330.

Vasárnap, 1917. évi október hó 28-ikán négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor, rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel:

A hajótöröttek.

Nagyhatású társadalmi dráma 3 felvonásban. A főszerepben: Fernando Ferreri.

Gyönyörű kísérő műsor.

Gyönyörű kísérő műsor.

te, hogy nem
buktatni, csak
előket terro-

A Budapesti
összabb kom-
n azt hangoz-
megbuktatni
hogy a kor-
ják fel párt-
odrogmegyei
a főispáni ha-
ra használják,
s az állásfog-
hogy hasonló
tlódhessenek
n az ügyben
et tart.

képviselőház
volt, ame-
ügyminiszter
knok feljárn-
le kijelen-

ók előtt így
k vagyunk
Mint kisebb-
eszek a tör-

niszterelnök

A kormányt
esti pártközi
jos és Ká-
zonali Ház-
Andrássy
ntette, hogy
ilyen alsóbb-
asztás elren-
onton voltak
nár János
d.

A hajnali
Wekerle
em utazott
isztertanács
ron Gábor
bszintűleg az
gi kormány
nem irány-
marad állá-
királynak

S.
Magyar Tu-

iszterelnök
anács volt.
rófot. Nagy
lte. A mi-
n is részt-
10 órától

hoz kötik
mált.

hivatalos
rendeletet

fon 330.
séréttel:

K.

űsor.

közül, amely hatósági hozzájáruláshoz
köti az ország ekszponáltabb törvény-
hatóságai területén az ingatlanok el-
idegenítését és tíz évet meghaladó
időre való bérbeadását. A kormány
csak akkor kíván beavatkozni, ha az
ingatlanok üzletszerű összevásárlását
kell megakadályozni.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Vasárnap, október hó 28-án 4 előadás.

A cigányprimás.

Színmű 4 felvonásban. — Rendezte:
gróf Morihon.

Gyönyörű kísérő műsor.

— Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. —

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárak:

Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely
70 f. II. hely 60 f. III. hely 40 f.
Rendes: páholyülés 1-20 K. I. hely
1- K. II. hely 80 f. III. hely 50 f.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, október 26.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a követ-
kező hivatalos jelentést kaptuk a harcéri
eseményekről:

Olasz harcér:

Az Isonzó középső folyásánál harcbevetett
osztrák-magyar és német haderők serény elő-
nyomulással áthaladtak a Karfreit—Auzza von-
alán. Mozdulatainknak tegnap reggel óta szép
időjárás kedvez. A Bainsizza—Heiligengeist-i
fensíkon a Monte san Gabrielle vidékéig szin-
tén megtörtük az olaszok ellenállását. Az el-
lenség ott tart, hogy feladja mind azt a terü-
letet, amelyet a 11-ik Isonzó-csatában sok em-
ber életével vásárolt meg. A Karszt-fensíkon
változatlan helyzet mellett helyenkint élénk
harcok fejlődtek ki. A szövetségesek csapása két
csatánál több mint 50 kilométer széles arc-
vonalon megindította az olaszok arcvonalát. A
hátráló olaszok között sok helyütt legnagyobb
felfordulás uralkodik. Számos kötelék, melyet
teljesen elvágunk, kénytelen volt a nyílt mezőn
a fegyvert letenni. Nagy ágyutömeg, amely min-
denféle kaliberű ágyúból állt és át nem tekint-
hető mennyiségű hadiszer jutott a szövetsége-
sek kezére. Tolmeintől nyugatra egy osztrák-
magyar hadosztály egymagában hetven ágyut
vét el az ellenségtől. Eddig több mint 30.000
fogoly vonult át a szövetségesek gyűjtőhelyén
és több mint 300 zászmányolt ágyut számoltunk
meg.

Keleti harcér és Albánia:
Változatlan.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, október 26.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadcsaportja: Flan-
driában tegnap és az éj folyamán az egész
arcvonal hosszában élénk volt a tűzérési harc.
Különösen heves volt a tűz a Houthouster-
erdőtől Hollebeckig, ahol reggel pergőtűzzé
fokozódott. Franciák és angolok részleges tá-
madásai vonalaink előtt mindenütt meghiúsul-
tak. Az eddig beérkezett jelentések szerint az
ellenség virradat után az arcvonal több helyén
támadást intézett.

A német trónörökös hadcsaportja: A franciák
a Chemin des Dames északi lejtőjén erős tűz-
előkészítés után benyomultak az Ailette-la-
pálya. Támadásuk az előző éjjel a Pinoni-

erdő szélére összevont előcsapatainkba ütkö-
zött, amelyeket rövid harc után az Aisne-csa-
torna északi partjára vontunk vissza. A leg-
utóbbi harcnapok előtt a szétlőtt Pinoni-erdő-
ben beépített ágyuanyagot teljesen megmen-
teni nem sikerült. A harcmező több helyén az
ellenség lökésének sikeres kivételése után vona-
lunkat tervszerűen a Chavignon mellett és
innen délre fekvő esatorna mögé helyeztük át.
Az ellenség később több ízben megpróbálta,
hogy átkeljen a csatorna hajlásán, de csapa-
taink mindenütt visszavetették. A Maas keleti
partján vitéz délszász zászlóaljaink lángvetők-
kel több mint 1200 méter szélességben roham-
mal elfoglalták a franciák állásait. A Chaume-
erdőben legyőzték a megszálló őrséget és fog-
lyokat hoztak vissza. Az ellenségnek árki
visszafoglalására irányuló több támadása ered-
ménytelenül összeomlott. A többi hadseregnél
felderítő osztagok viharban és esőben számos
ütközetet vívtak.

Keleti és macedon harcér:
Nem volt fontosabb esemény.

Olasz harcér:

A flitschi és tolmeini áttörési sikerünket ki-
használva hadosztályaink Karfreiten és Ran-
zinon át előnyomulóban vannak. A második
olasz hadsereg északi szárnyának csapatai
amennyiben fogságba nem kerültek megverve
hátráltak. Német és osztrák-magyar ezredek
teljesítő képességével vetélkedve ellenállhatat-
lan előretöréssel tuhaladtak az eljárat tüzött
célpontnál és kivették az ellenséget azokból,
amelyeket védeni megkísérelt. Az olaszok nyo-
másként megkezdte a Bainsizza—Heiligen-
geist-i fensík kiürítését. Sok helyen már az
olasz fölön harcolunk. A foglyok száma több
mint 30.000-re, közöttük 700 tisztre, a zász-
mány több mint 300, ezek közül sok nehé-
zű ágyura emelkedett. Tiszta őszi időjárás kedve-
zett tegnap a hadműveleteknek.

Ludendorff.

HIREK

Karlova—Beckerek

— Levél a szerkesztőhöz. —

Kedves Szerkesztő ur, higye el nekem, hogy
végig szaladt a hideg a hátamon, mikor leirtam
ezt a két szót Karlova—Nagybeckerek. Ke-
gyetlen dolog háboruban utazni, és akít a há-
borus élet arra kényszerít, hogy sokat a sok-
felé utazzon, úgy mondják, megszokja az uta-
zást és a mostani közlekedési viszonyok apróbb-
nagyobb hibáit, bajait fel sem veszi. Itt van
azonban Karlova—Nagybeckerek és nem ne-
héz kitalálni, hogy mint annyi sokszor és
annyian, erről a közismert esti 10 órás vonat-
ról akarok beszélni.

Ugy van kedves Szerkesztő ur, hogy én is
azok közé a nem szerencsések közé tartozom
akiket a háborus élet követelményei sokszor
utaztatnak és így meglehetősen megszoktam
már az utazás sokféle kellemetlenségét. Hiába,
az esti 10 órás karlova—nagybeckerekit nem
tudom szó nélkül lenyelni és főleg azt nem
tudom megérteni, hogy illetékes fórumok miért
nem látják be, hogy ez a vonat csak azért
létezik, hogy az utasokat bosszantsa és az
embereknek a háboru okozta ezer baj által
már eléggé tönkretett idegeit még jobban meg-
kinozza. Nem is kellene leírnom, mert minden
beckereki ember tudja, hogy az a bizonyos
vonat, ami Budapest felől csatlakozik és Kar-
lovától—Nagybeckerekig száguld, esti 10 óra
helyett a legtöbb esetben éjjel 2 órákor vagy
még annál is későbbben (a minap hajnali 5-kor)
érkezik Nagybeckerekre.

Azt hallom, hogy az állandó késés azért van,
mert Karlova—Nagybeckerek között nem köz-
lekedik tehervonat és olyant beállítani, azért
nem lehet, mert kevés a szerelvény és kevés
a személyzet.

Kedves jó Szerkesztő uram, mindezt belátom,
azonban mégis csak nincsen olyan baj, amire
kis jó akaratú megfelelő orvosolást ne lehes-
sen találni.

Szerkesztő ur, én tudom a módját, hogy új

szerelvény és új személyzet nélkül a Karlován
átszálló utas, ugyan ezzel a vonattal hogyan
érkezhetik 10-kor—11-kor Nagybeckerekre,
olyképpen, hogy a kecske is jól lakjon és a
káposzta is megmaradjon.

Ha a vasutak sorsát intéző urak, kissé jó
akarattal akarnak kezelni a karlova—nagy-
beckereki esti vonatunk ügyét, könnyen rá-
jöhetnek arra, hogy ha Karlovától—Nagy-
beckerekig minden tolatás nélkül kissé gyor-
sított menetben megy a vonat olyképpen, hogy
Karlován rövid kezeléssel minden teherkocsit
lead és ilyen formán 10 órákor, legkésőbb
11-kor befut Beckerekre, éppen elég ideje
van ugyanannak a szerelvénynek visszamenni
ugyanazzal a személyzettel Karlovára a teher-
kocsikért és éjjel 2 óráig a teherkocsik szerát
is elintézni. Ez a változtatás úgy a személy-
zetnek, mint a szerelvénynek egészen mindegy
lehet, mert hiszen a személyzet 2 óránál előbb
amugy sem kerül haza, ellenben az utasok
megérkezhetnek úgy Beckerekre, hogy egy
hosszu, Pestről való utazás után esetleg még
vacsorát és Hotelt is kaphassanak.

Kedves jó Szerkesztő uram, mindezeket fe-
lül még arra is felszeretném hívni az illeté-
kesek szives figyelmét, hogy a vasuti vendéglő
az egyetlen, amelynek 11 órán túl is meg-
van a nyitvatartás joga és éppen ez a ven-
déglő zárja be ajtajait a legkorábban.

Addig, amíg a vasutak sorsát intéző urak
a mi 10 órás vonatunkat tényleg este 10
órákor fogják Beckerekre robogtatni, üdvös
volna elrendelni, hogy az egyetlen nyitvatar-
tási engedéllyel bíró vendéglőnk tényleg nyitva
tartsa helyiségeit mindaddig, míg a mi 2 órákor
érkező 10 órás vonatunk utasai meg nem ér-
keznek Beckerekre.

Lehet, hogy a vendéglős talán sérelmesnek
fogja találni az ilyen intézkedést, mert azért a
pár vendégért esetleg nem fizetődik ki oly
soká nyitva tartania, de erre nem lehet tekin-
tetlen lenni, mert hiszen az utazás alatt agyon-
kínzott utasokról némiképp gondoskodni kissé
közérdeke volna a városnak.

Kedves jó Szerkesztő uramnak üdvözlétét
küldi
Ilédy.

— Katonai kitüntetések. A király megpa-
rancsolta, hogy az ellenség előtt tanusított
vitéz magatartásuk elismerésül a legfelső dí-
csérő elismerés a kardok egyidejű adományo-
zása mellett újlag tudtul adassék Mayer
Rezső 29. gyalogezredbeli tart. hadnagynak,
továbbá elsőizben tudtul adassék Solymássi
Géza tart. főhadnagynak és Bogcha Márton
tart. hadnagynak.

— A magánalkalmazottak értekezlete. A ma-
gántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak
országos szövetségének alakulójában lévő helyi
csaportja csütörtök este 8 órákor tartotta meg
a „Magyar király szálloda” sörcsarnokában
első nyilvános értekezletét. A főtárgy a vá-
lasztás előkészítése volt. A szép számmal
megjelent tagokat Vajda József üdvözölte a
szervező-bizottság nevében és felkérte Eden-
burg Lajost a korolnői szék elfoglalására.
Edenburg Lajos megköszönte a beléje helye-
zett bizalmat s üdvözli az egybegyűlteket s
az értekezletet megnyitották nyilvánította.
Az elhangzott beszédek után a napokban
megtartandó választáshoz kijelölték a szava-
zatszedő bizottságot. — Az értekezlet mind-
végig emelkedett hangulatban folyt le s min-
den jel arra vall, hogy a szervező-bizottság
munkáját egy tetterős, hatalmas szervezet
megalakulása fogja koronázni.

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECKEREKEN.

Fölvételnek mindennemű betegek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

— **Halálozás.** Igaz részvétellel vesszük a hirt, hogy *Kállai Mór* f. hó 26-án délután hosszas szenvedés után meghalt. A megboldogult temetése f. hó 28-án lesz az Alkotmány-utcai gyászházból.

— **Nagybecskereki hadisérült katonák utókezelésén.** A háboruban megsérült katonáknak utókezelés in'ezetekbe való jutása eddig nehézkesen történt. Most — mint budapesti munkatársunk telefonon jelelti — e téren a hadvezetés dicséretre méltó reformokra határozta el magát. A már életbeléptetett intézkedések értelmében, budapesti munkatársunk információi szerint az Országos Hadigondozó Hivatal szakorvosokat küld ki a nagybecskereki lábadozó osztagokhoz és a nagybecskereki hadikórházakhoz azért, hogy az utókezelésben sürgősen részesítendő hadisérülteket az egészségügyi intézetek és lábadozó osztagok parancsnokaival és orvosaival kiválasszák és azokat rövid uton megfelelő intézetben helyezték el. Együttal elrendelték, hogy fentebbi módon eljáró bizottságok által a hivatali intézeteiben való elhelyezésre kiválasztott hadisérülteket minden esetben rövid uton, szolgálati jegy mellett a róluk kiállítandó kimutatásoknak pótlólag az Országos Hadigondozó Hivatalhoz való beküldésével, a hivatal budapesti, Timót-utcai utókezelő gyógyintézetének adják át. Minden esetben az Országos Hadigondozó Hivatal 41676—OHGH. számú rendelkezésére kell hivatkozni.

— **Köszönet.** A köztisztviselők fogyasztási szövetkezete boltjában a r. k. árvaház gyűjtőpersejében 19 korona 40 fillér gyűlt össze. Az adakozóknak és a gyűjtés szíves eszközöléséért ezuton mord halás köszönetet az árvaházgyűlék elnöksége.

Gyárfás Ödönne és Freund Adolfné 20—20 koronát adományoztak a Gyermekbarát egyletnek, melynek vezetősége halás köszönettel nyugtázza a jótékony adományt.

— **A Steinitzer Géza cég** ezuton értesíti a közönséget, hogy megrendeléseket szénre, készlet hiányában a további intézkedésekig nem vehet fel.

— **Miért nincs dohány és cukor?** A bolgár hadügyminisztérium érdekes panaszt tett a közös külügyminiszter úján a hadügyminiszternél és a honvédelemügyi miniszternél. Budapesti munkatársunk jelentése szerint úgy szól ez a panasz, hogy magyar, német és osztrák katonák nagymennyiségben csempészték át Bulgáriába cukrot, dohányt, sőt, cigarettapapírost és sok olyan jó dolgot, amiben nálunk szintén nem bővelkednek az emberek. A bolgár hadügyminiszter nem is azért panaszkodik, hogy ezek a dolgok kimennek Bulgáriába, hiszen bolgár bajtársaink bizonyára nem vetik meg a cukrot és a dohányt, a panasz inkább oda irányul, hogy ezzel a sok portékával Bulgáriában éppen úgy uzsorászkodnak, akár csak minálunk. A szövetséges állam hadügyminiszterének a panaszhoz mellékelt kívánságát szíves örömmel teljesítették nálunk, szigorú utasítás ment a póttettek parancsnokságaihoz, hogy a legénységet a csempészet tilalmas voltára oktassák ki és azokat, akik mégis kihágást követnek el, példászerűen büntessék meg. Előfordult azutan az is, a hadsereghez tartozók köréből tábori posta útján küldenek cukrot Romániába. Ezt is szigoruan tiltották. Ha sikerül kinyomozni a feladót, akkor azt szigoruan felelősségre fogják vonni.

— **A szegény iskolagyermekéért.** A nagybecskereki iskolagyermekbarát-egylet a következő kérelemmel fordul a jótékony emberbarátokhoz:

„A nehéz háborus viszonyok közepette egy-letünkre a szokottnál nagyobb feladat vár. A zord tél már küldi hírnökeit, nemsokára ő maga is megjelenik. A vékony nyári ruhák le-kiváncokznak a vézna testekről, a láb nem képes majd meztelen maradni. A szegény gyermekek száma megnövekedett: nemesak azok szorultak támogatásra, akik rendes körülmények között is annyira szűkölködők, hogy szü-leiktől nem részesülhetnek meleg ruházatban, nemesak azok, akiknek apjuk hadbavonult, hanem azok is, akiknek keresetképes atyjuk, bár nem vonult hadba, a szomorú gazdasági viszonyoknál fogva kereset nélkül maradt. Mindezeknek iskoláztatása csak úgy lehetséges, ha a társadalom, mint eddig, nemes szívetel hozzájárul ezeknek felruházásához. Egy-letünk ezért fordul eddigi pártfogóihoz, a könyörüle-tes adakozókhoz, tegyék lehetővé, hogy célj-nak lehetőleg meg tudjon felelni: hogy fel-ruházhassa a mezteleneket és meleg takaró-val láthassa el az abban szűkölködőket! Szi-

ves adományait kérjük *Menczer Lipót* egy-l. elnökhöz vagy *Wégling István* áll. isk. igaz-gató, egy-l. pénztárhoz beküldeni.“ Kiváló tisztelettel: Az elnökség.

— **Az őszi áruforgalom lebonyolítása.** Az őszi áruforgalom a béke idején is csak a leg-nagyobb nehézséggel volt a vasutakon lebonyolítható. Kézen fekvő tehát, hogy most ami-kor a vasutak és azok személyzete elsősorban hadicélokot szolgál, a polgári forgalom terén ezek a nehézségek csak fokozódnak. Ennek lehető csökkentése végett a temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelteket, hogy szükségletét kiki a legközelebről fedezze, hogy a szállítás a legrovidebb uton történjen. A vasut tehermentesítése végett ki-vánatos más szállítóeszközök, hosszabb utnál főképen a hajók igénybevétele. Az elérendő célt szolgálja a vasuti kocsik hordképességé-nek teljes kihasználása. A küldemények töme-gesen adandók fel, mi a rendező pályaudvar-ok munkáját könnyíti meg. Csak annyi kocsit rendelendő meg, amennyi a berakásra meg-szabott idő alatt megtölthető, illetve amennyit az átvévo a kirakási idő alatt kiüríthet. Fel-tétlenül kerülendő a torlódás ki-és berakásnál. Az elfuvarozást megszakítás nélkül kell folytatni. Kivánatos az utazások lehető csökkentése is, mert a zsufolt vonatok késéssel közlekednek. ami az áruforgalomban is zavarokat okoz.

— **Felhívás.** Mindazon hölgyek és urak, kik megfelelő hanggal és jó zenei hallással bírnak és a róm. kath. plébániatemplomban vásár- és ünnepnapok alkalmával a kóruson egy ujonnan szervezendő énekkarban közreműködni óhaj-tanak, felkéretnek, hogy ebbeli szándékukat *Weninger József* egyházi karnagynál f. évi november hó 1-ig jelentsék be, ahol a to-vábbiakra nézve kellő felvilágosításban is ré-szesülnek.

— **Fakó, szürkessárga areszin és bágyadt tekintet,** szomorú, nyomott hangulat és a rosszullet túlzott érzete, melyek gyakran csakis a belek hosszantartó renyhességének és túlságos megterheltségének következményei, a természetes „*Ferenc József*“ keserűvíz hasz-nálata folytán biztosan és gyorsan elmúlnak.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: *Bachner Károly* r. k. hivatalnok és *Brauer Irén* r. k. *Litfass Elemér* ág. h. ev. cs. és kir. főhadnagy és *Prandell Ist-vánka* r. k.

Születések: *Kovács Antal* r. k. távirtdavo-nalfelügyelő, leány. *Bvida Anna* r. k., fiu. *Krizsik Mátás* r. k. fűtő, leány.

Halálozások: *Mondovics József* r. k. 14 hó-napos, életgyenge. *Todorov Dömötörné* gk. 50 éves, elmebaj. *Bander János* r. k. 5 éves, hasihagymáz. *Sziller Margit* r. k. 15 napos, életgyenge. *Szél Ilona* r. k. 20 hónapos, bél-hurut. *Ulman Ármin* izr. 66 éves úgynök, hólyagrak.

— **Az új, immár államivá lett magy. kir. osztálysorsjáték** már november hó 10-én kezdődik. Az I. osztályhoz ajánlunk 1/1—12, 1/2—6, 1/4—3, 1/8—1.50 koronáért, *Gaedicke Bankház* Budapest, *Kossuth Lajos-utca* 11. Rendeljen azonnal, mert a kereslet óriási. Levelezőlap elegendő.

— **Jótékonycélú magyar állami sorsjáték.** A budapesti m. kir. lottóközvetítő igazgatóság jelenleg a XXXIII-ik állami sorsjátékot ren-dezi 475.000 K készpénz nyereménnyel. A főnyeremény 200.000 K és még 14884 nyere-mény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyere-ményeket készpénzben fizetik ki. A huzást visz-szavonhatlanul f. évi december hó 6-án a lottóközvetítő igazgatóság (Budapest, IX. Vámpalota) tartja meg. Egy sorsjegy ára 4 korona.

— **A fémkészletek sürgős beszoigaltatása.** A háború győzelmes befejezéséhez a muni-ciogártásnak végsőkig való felfokozására van szükség. Ezt a nagy célt szolgálja a m. kir. honvédelmi miniszternek 13421/eln. 20—b. 1917. sz. rendelete, amellyel igénybevette a *vörösréz*-ből, *sárgaréz*-ből, *bronz*-ból, *vörösfém*-ből, *alpakából*, *pakfongból*, *valamint a nikkelt*-ből és *aluminiumból* készült *fém*-tárgyakat. Mindenki, aki ilyen fém-tárgyakkal rendelkezik, kell hogy *mielőbb* felajánlja a hadseregnek municiogár-tás céljaira az igénybevett fém-készleteket. Aki önként ajánlja fel fém-tárgyait, *magasabb árakat* kap, míg az olyan késedelmező, aki bevárja a kényszerbeszoigaltatást, kisebb téri-tési összeghez jut és ahhoz is csak a beszoig-altatás után jó idő múlva. Már azért is min-denki a saját jól felfogott érdekében cselek-

szik akkor, amidőn a *hivatalos hadifémbevalló-helyeknél önként és késedelem nélkül beszoigal-tatja az összes arra kötelezett fém-tárgyait*, amelyekért a hivatalos hadifémbevallóhelyek a legmagasabb megállapított átvételi árat tartoz-nak fizetni *rogtón és készpénzben*. Be kell szol-gáltatni az alábbi fém-tárgyakat:

vörösréz-ből és *vörösréz*-tözetekből készült cse-n-gőket, csöveket, rudakat, díszítőterveket, fűtő-testburkolatokat, 25 cm. átmérőnél kisebb harangokat, kalap-, ruha-, bot- és ernyőtartó-kat, védő-, szőnyeg- és függőnyrudakat, lőszer-számcattokat és vereteket, stb., azután egy-szerű íróasztalkészleteket, díszműrukat, függő-cégreket és cégtáblákat, név-, reklám- és tájékoztatótáblákat, rácsokat, virágcsereptar-tókat;

tiszta nikkelt és nikkellemez-ből bevont (*leme-zelt*) *acéllemez*-ből készült csészéket, fazekakat, főzőedényeket kádakat, sütőket, tálakat, üstö-keket evőeszközöket, gyertya-, gyufa- és gyümölcs-tartókat, szitákat, szűrőket, vizeskorsókat, ecet-és olajtartóállványokat, gyorsforralókat, teafő-zőket, teáskannákat stb.;

tiszta alumíniumból készült tárgyakat, még pedig: mindenféle csészéket, fazekakat, fede-leket, főzőedényeket, hamutartókat, ivóserle-geket, kanalakat, kádakat, medencéket, serpe-nyőket, tálakat, tányérokat, üstöket stb.;

vörösréz-ből és *sárgaréz*-ből készült konyhafel-szerelési és hasonló tárgyak közül a különféle üstöket, lábasokat, tűzhelybe beépített vízme-legítőket, víztartókat, parázstartókat, fürdő-kályhákat, mozsarakat, mozsártörőket, gyertya-tartókat, vasalókat, fél kilogramnál nehezebb rézsúlyokat, bálcákat, habverőket, gyümölcs-főzőüstöket stb.;

öntárgyakból a korsókat, ürmértékeket, edé-nyeket, tányérokat, tálcákat, fedőket stb.

A nagyközönség már a legközelebbi napok-ban értesítést fog kapni, hogy kik a *helybeli és környékbeli hivatalos hadifémbevallók*. A hatóságok az erre vonatkozó előterjesztéseket már megtették, a kijelölés is megtörtént, úgy hogy a vidéki hadifémbevallók névjegyzékének nyilvánosságra való hozatala már *csak néhány nap kérdése*.

SZINHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Okt. 28. Vasárnap d. u. mérsékelt helyárák-kal: Csárdáskirályné. Este: (Bérlatszűnet.) János vitéz.

Az előadások kezdete este fél 8 órakor.

A Gólem. A fenséges komorságu Gólem-le-gendából *Kövessy Albert* és *Virányi Jenő* operettet írtak, a tárgyat ügyesen dolgozták fel és szobbnél-szebb keleti melódiákkal át-szött muzsikát adnak benne. Szintársulatunk tegnap mutatta be nálunk a Gólemet és pe-dig a közönség legnagyobb meglepedésére ki-fogástalan, majdnem tökéletes előadásban. A tegnapi est fényesen beszélő bizonyosságot tett újra amellet, hogy az új szinigazgató a tár-sulatát nagyon ügyesen állította össze és hogy a társulatában igazán elsőrendű erőket kap-tunk a becskereki szinpadra, amelyen az utóbbi esztendőkből bizony nem igen láttunk ilyen előadásokat.

A címszerepben *Tarnay Béla* pompás ala-kitást nyújtott, akinek úgy játékát, mint ének-számaait a közönség igaz elismeréssel kísérte. Nagy, széles hanganyaggal rendelkezik, azzal kitűnően bán és plasztikus, intelligens előadá-sával nagy sikere volt. *Karácsonyi Ili* *Mirijám* szerepében igazi, nagy énekművészetet nyuj-tott, aki amellet, hogy pompás, iskolázott hangja van és ének közben ritka ér-telmesen hangzik minden szava, elsőrendűen megnyerő szinpadai jelenség. Tegnapi szerep-lésével egyszeriben megnyerte a közönség leg-teljesebb tetszését. *Virágh Lajos*, mint *Joachim* szépen énekel, ügyesen játszott, *Fátyol Hédi* és *Fodor Artur* sok temperamentummal játszottak, sikerült énekszámuk voltak és nagy-szerűen táncoltak. A rabbi szerepében *Kemény Lajos* jellegzetes, gondos játékot nyújtott. A zenekart *Bruckner László* igazgató fölünyes biztonsággal dirigálta és a kifogástalan, össze-vágó előadásban neki nagy része van.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Tüdőgyógyintézet

**Sanatorium
Wienerwald**

Pernitz mellett, Alsó-Ausztriában. Gazdag ellátás. Magyar prospektus.

HIRDETÉSEK

Fenyő áruházban

Temesvár-Belváros Merczy-u. 12.

A legújabb plüsch- és szövetköppenyek, kosztümök, ruhák, bluzok, backfisch-gyermekruhák és kabátok, szörmeárúk nagy választékban.

Saját nagy műhely!

Csak RÁDIUM sósorszeszt

használjunk test- és egészségápolásra.

Nagy üveg
Közép üveg
Kis üveg

Gyártja: A Dunántúli Gazdas. Szeszgyárosok
Szeszfinomító Részvénytársasága
Nagykanizsán.

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa, nagy-apa és rokon

Kállai Mór

f. hó 26-án d. u. fél 5 órakor életének 60. és boldog házasságának 30-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

A megboldogult földi maradványai f. hó 28-án d. u. 2 órakor fognak az Alkotmányutcai gyászházból a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.
Nagybecskerek, 1917 október 26.

Áldás, béke lengjen drága porai felett!
Öz. Kállai Mórné szül. Fein Karolin, hitves. Kállai Jenő, Kállai Ferenc, Kállai Andor, Kállai Zoltán, Kállai Margit, Kállai Márta, gyermekei. Kállai Jenőné szül. Vámos Irén, Kállai Ferencné szül. Mlinerovits Valéria, menyei. Kállai Lacika, Kállai Zoltá, unokái.

Elesett hősök

exhumálását és hazaszállítását a legnagyobb felelősség mellett a legelső engedélyek megszerzésével eszközözi

Nagy Dezső

hatóságilag engedélyezett íródjaja

Budapest, VI., Rózsa-utca 59. szám.

Telefon 109-35. 928 Telefon 109-35

Elemi vagy középiskolai alsó oszt.

tanulót

— magántanításra elfogad —

Szegfű Sándor

igazgató-tanító. 925

Lakik: Honvéd-u. óvodaépületben.

Jobb házból való fiu

tanoncnak felvétetik

EISENSTÄDTER S. és TÁRSAI
cégnél.

892

Megismerkednék

egy özvegy nővel
komoly szándékból.

Leveleket „Házasság” jellegre kérek a kiadóba

Zongora- hangolások

a legpontosabban eszközöl,
vidékre is eljár 922

LINK ANTAL

Nagybecskerek, Somogyi-utca 6. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyszentmiklós községében egy az adóügyekben és a községi könyviteli ügyekben teljesen jártas, lehetőleg okleveles egyén 8 korona napidíj mellett azonnal alkalmazást nyerhet. Ajánlatok a községi jegyzőhez intézendők.

Nagyszentmiklós, 1917. évi október hó 25-én.

Fászel György, jegyző.

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti Barna zsir, nincse szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes Dr. Flesch-féle! Kérjük. Próbátégely 1-80 K., nagy tégely 3 K., családi tégely 9 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető.
Dr. FLESCHE E. „Korona” gyógyszerár Győr.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatal

Két teksz munkást

felveszek komotcipő- és papucsgyártáshoz, fizetek párjától 1 kor. 40 fillért.

Hertelendy János Szeged
Hévezér-utca 27. 916

Mint elismert kiváló szakember ajánlja csakis elsőrendű gyártmányú bécsi és angol rendszerű harmoniumok, ugymint mindennemű hangszereit és azok alkatrészeit jutányos árak mellett.

Zongoráit,**Genhardt Antal**

első délvidéki hangszerkészítő és zongorahangoló
== Nagybecskerek. ==

Telefonszám 246.

903

Telefonszám 246.

Breitner Zsigmond Zentán 30 év óta fennálló bank bizományi cég kedvező feltételek mellett és előleges költség nélkül megszávatat házakra és földbirtokra az érték 3/4 részéig törlesztéses

kölcsönt.

921

Eladó

egy 8 lóerős

Clayton Schuttlerworth-féle

magánjáró csepő-gép elevevaló és teljes felszereléssel.

Bővebbet a tulajdonosnál
Orsó Miklós
Gyér, Torontáimégye.

881

**Viszketeg, ruh, sömör, bőr-
boj, régi sebek
ellen biztos és gyors hatású szer a
Boróka-kenőcs.**

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 9 K, hozzávaló Boróka-szappan 4 K használati utasítással. Készíti:

Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös.

Nagybecskereken kapható:

Czikajló László és Nikoits Emil
* gyógyszertárban. *

Exhumálásokat

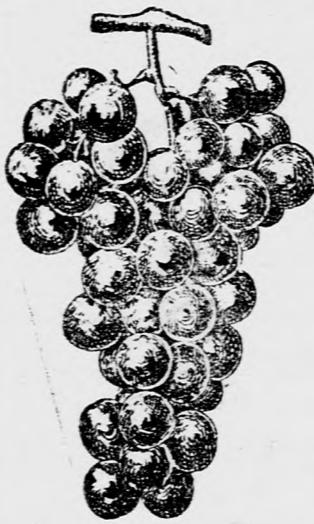
az összes európai hősi temetőkből, valamint a szükséges okmányok beszerzését szolid árban, anyagi kezesség mellett eszközölünk

SZENDE és SZABÓ

ezelőtt GEBAUER KÁROLY R.-T.
exhumálási vállalata 890

Budapest, Károly király-ut 4. szám

Elsőrendű szakintézet. Telefon 51-02.

Szőlőoltványokat

amerikai sima és gyöke-res vesszőket, különféle fajokban, fatisztaságért jótálva szállít legdusabb választékba a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbak ismert:

Kisküküllő menti első szőlőoltvány-telep

Tulajdonos:

CASPARI Fr.**Medgyes**

(Nagyküküllő megye).

Tessék árjegyzéket kérni.

Pezsgődugót

használt, nem műparafából,

sem töröttet veszek, bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül. Utánvéttel 120 K darabonként, használt palackdugót 22 K kg-ként. — Uj dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf parafadugógyára
Budapest, Nefelejts-utca 15.

Lokomobilok**magánjáróvá**

való átalakításához szállítjuk az összes öntvényeket, tengelyeket, talplemezeket stb. — Lokomobilokat magánjáró gőzgépekért becsereölünk. — Bővebbet

Friedrich Testvérek

gépgyárában, Temesvár.

— Aranyérem Wien 1912. —

**Ideggyenge
férfiak**

használják az

Evaton-tabletták-at,

melyeket a modern gyógyászat alapján készí-
tenek és orvosok is melegen ajánlják.

Ezen tabletták rendelhetők: 888
20 db-os dobozokban 4 K 20 f, 50 db-os dobozokban 10 K, 100 db-os dobozokban 18 K.

Főraktár:

„Hunnia” gyógyszertár
Budapest, Erzsébet-körut 56.

Postai szétküldés naponta, postaköltség 1 K.

**Egy millió korona
az esetleges főnyereménye**

az új állami magy. kir.

I. osztálysorsjátéknak

50.000 nyeremény, egy jutalom, összesen
13 millió 160.000 K.

Minden második sorsjegy nyer.

Huzás november 10-én.

Válasszon	1943	20494	13186	59764
e számokból	60566	86301	92987	70412

Az I. osztályú sorsjegy ára 1/8 csak K 150 — 1/4 — 1/2 — 1/3 — 6 — 12 —
utánvétellel vagy befizetési lappal az

Sorsjegyeket összeg előzetes beküldése ellenében

Hivatalos sorsolási jegyzék ingyen ajánl az

Értékesítő és Kereskedelmi r. t.

sorsjegy osztálya.

BUDAPEST, Dorottya-utca 6. (Leszámitolóbank).

Megrendeléshez levelezőlap elegendő. — Szólküldés a táborba is.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT
KÖZÖL A „TORONTAL” POLITI-
KAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

„CLUB” CIGARETTAPAPIR

csak akkor valódi ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak

Minden csomag teljesen 100 papot tartalmaz.

Utánzásoktól, melyek mind silányabb mind éjűek óvakodjunk.

